

Ekologiški produktai

**Kaip atskirti? Ekologiškų produktų ženklinimas.
Nuo ko pradėti perdirbimo veiklos sertifikavimą.**

VšĮ „Ekoagros“ | Kaunas | Tomas Demikis | 2020-06-16

Apie Ekoagros

Viešoji įstaiga „Ekoagros“ yra pelno nesiekiantis, ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, veikiantis ekologinės gamybos ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą (NKP) pagamintų produktų sertifikavimo ir kontrolės srityse. Įstaiga buvo įsteigta 1997 m. LR sveikatos apsaugos ir LR žemės ūkio ministerijų.

Sertifikavimo tikslas – suteikti visoms suinteresuotoms šalims pasitikėjimą, kad produktas atitinka nustatytus reikalavimus.

Sertifikavimo vertė yra pasitikėjimo laipsnis ir tikėjimas, kad sertifikavimas atliktas nešališkai ir kompetentingai, trečiajai šaliai įrodžius atitiktį nustatytiems reikalavimams.

Europos Sąjungoje ekologinę gamybą reglamentuojantys teisės aktai

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

2007 m. birželio 28 d. TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr.2092/91;

2008 m. rugsėjo 5 d. KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 889/2008 kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklinimo ir kontrolės;

2008 m. gruodžio 8 d. KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1235/2008 kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologiškų produktų importo iš trečiųjų šalių;

+

Lietuvoje

2000 m. gruodžio 28 d. LR žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 375 „Dėl ekologinio žemės ūkio taisyklių patvirtinimo“.

Ekologinė gamyba – bendra ūkio valdymo ir maisto produktų gamybos sistema, apimanti geriausią aplinkosaugos praktiką, didelę biologinę įvairovę, gamtos išteklių išsaugojimą, aukštų gyvūnų gerovės standartų taikymą ir gamybos būdą, atsižvelgiant į tam tikrų vartotojų teikiamą pirmenybę produktams, pagamintiems naudojant natūralias medžiagas ir procesus. Todėl ekologinės gamybos metodas vaidina dvigubą vaidmenį visuomenėje: taip sukuriamą specifinę rinką, tenkinanti vartotojų paklausą ekologiškiems produktams, taip pat teikiama nauda visuomenei, prisidedant prie aplinkos apsaugos bei gyvūnų gerovės ir kaimo plėtros.

Kas sertifikuojama?

Reglamentas taikomas toliau išvardytiems žemės ūkio, įskaitant akvakultūrą, kilmės produktams, kai tokie produktai pateikiami į rinką arba juos ketinama pateikti į rinką:

- a) gyviems ar neperdirbtiems žemės ūkio produktams;
- b) maistui skirtiems perdirbtiems žemės ūkio produktams;
- c) pašarams;
- d) augalinei dauginamajai medžiagai ir auginimui skirtoms sėkloms.

Laukinių gyvūnų medžioklės ir žvejybos produktai nelaikomi ekologiškais produktais.

Galioja termino „ekologiškas“ teisinė apsauga

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

Ant produkto pateikti su ekologinės gamybos metodu susiję terminai tuo atveju, kai ženklinimo etiketėse, reklaminėje medžiagoje arba prekybos dokumentuose toks produktas, jo ingredientai ar pašarų produktai yra apibrėžti naudojant terminus, nurodančius pirkėjui, kad šis produktas, jo ingredientai ar pašarų produktai pagaminti pagal šiame reglamente nustatytas taisykles. Visų pirma, priede išvardyti terminai, jų išvestiniai žodžiai arba mažybinės formos, pavyzdžiui, „**bio**“ ar „**eco**“, atskirai arba junginiuose, gali būti vartojami visoje Bendrijoje ir bet kuria Bendrijos kalba ženklinant ir reklamuojant produktus, kurie atitinka pagal šį reglamentą ar jo laikantis nustatytus reikalavimus.

Ženklinant ir reklamuojant gyvus ar neperdirbtus žemės ūkio produktus galima naudoti su ekologinės gamybos metodu susijusius terminus tik tuo atveju, kai be to visi to produkto ingredientai taip pat buvo pagaminti pagal šiame reglamente nustatytus reikalavimus.

Nurodyti terminai nevertojami Bendrijoje jokia Bendrijos kalba ženklinant ir reklamuojant produktus, kurie neatitinka pagal šį reglamentą nustatytų reikalavimų, ir jų komerciniuose dokumentuose, išskyrus atvejus, kai šie terminai netaikomi žemės ūkio produktams maiste ar pašaruose arba akivaizdžiai nėra susiję su ekologine gamyba.

Be to, ženklinant ar reklamuojant nevertojami jokie terminai, įskaitant prekių ženkluose naudojamus terminus, ar praktika, kurie galėtų suklaidinti vartotoją ar naudotoją, leisdami manyti, kad produktas ar jo ingredientai atitinka pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus.

Produktų tipai

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

Ekologiškas produktas:

- > 95 proc. žemės ūkio kilmės žaliavų yra ekologiškos;
- žodį „ekologiškas“ galima naudoti prekiniam pavadinimui;
- ingredientų sąrašė reikia išvardinti ekologiškas sudedamąsias dalis;
- privalomas ES ekologinės gamybos logotipas;
- privalomas sertifikavimo įstaigos kodas;
- privaloma žemės ūkio žaliavų kilmės nuoroda.

Pereinamojo laikotarpio prie ekologinės gamybos produktas:

- šį užrašą galima dėti tik ant augalinės kilmės vienkomponenčio produkto;
- privalomas sertifikavimo įstaigos kodas;
- privaloma žemės ūkio žaliavų kilmės nuoroda;
- **draudžiama** naudoti ES ekologinės gamybos logotipą.

Produktas su ekologiškais sudedamosiomis dalimis:

- < 95 proc. žemės ūkio kilmės žaliavų yra ekologiškos;
- žodį „ekologiškas“ galima naudoti tik ingredientų sąrašė išvardinant ekologiškas sudedamąsias dalis;
- privalomas sertifikavimo įstaigos kodas;
- privaloma ekologiškų žemės ūkio žaliavų kilmės nuoroda.
- **draudžiama** naudoti ES ekologinės gamybos logotipą.

Laukinės žvejybos ar medžioklės produktas su ekologiškais ingredientais:

- žodį „ekologiškas“ galima naudoti tame pačiame matomame paviršiuje kaip ir prekinis pavadinimas;
- tokį produktą sudaro kiti žemės ūkio kilmės ingredientai, kurie visi yra ekologiški;
- ingredientų sąrašė nurodoma, kurie ingredientai yra ekologiški;
- privalomas sertifikavimo įstaigos kodas;
- privaloma žemės ūkio žaliavų kilmės nuoroda;
- **draudžiama** naudoti ES ekologinės gamybos logotipą.

Ekologiškų maisto produktų ženklėjimas

Mažmeninės prekybos veikla užsiimantiems ūkio subjektams, kurie parduoda supakuotus ir paženklintus ekologiškų produktų ženklais ir (arba) kitomis ekologinės gamybos nuorodomis produktus tiesiogiai galutiniam vartotojui ar naudotojui, netaikoma prievolė turėti sertifikavimo įstaigos išduotą patvirtinamąjį dokumentą. Šiuo atveju ekologiškų produktų pardavimas arba perdavimas turi vykti toje vietoje, kur sandėliuojami (saugomi) produktai, tuo pat metu esant mažmeninės prekybos veikla užsiimančiam ūkio subjektui arba jo pardavėjams ir galutiniam vartotojui (pirkėjui). Prievolė turėti sertifikavimo įstaigos išduotą patvirtinamąjį dokumentą taikoma ūkio subjektams, kurie gamina, ruošia, sandėliuoja (išskyrus sandėliavimą pardavimo galutiniam vartotojui vietose) ekologiškus produktus arba juos importuoja iš trečiosios šalies, arba dėl tokios veiklos sudaro sutartį su trečiaja šalimi.

Nuotolinės prekybos ekologiškais produktais veikla privalo būti sertifikuota.

Ūkio subjektams atliekant nuotolinę prekybą naudojantis viena ar daugiau nuotolinio ryšio priemonių (pvz.: užsisakant paštu, internetu, telefonu, faksu) privaloma viso ekologiškų produktų pirkimo proceso metu teikti privalomo ekologiškų produktų ženklinimo informaciją. Ūkio subjektai patys pasirenka privalomo ekologiškų produktų ženklinimo informacijos teikimo formą ir būdus.

Ekologiška burokėlių sriuba

, 400 g

1 vnt. | krepšelį

Kilmės šalis: Lietuva
Grynasis kiekis (g/ml): 400
Prekės ženklas:
Tiekėjo kontaktai:
Tiekėjas:

Pavadinimas su nuoroda į ekologinę gamybą

Žemės ūkio žaliavų kilmė

Sertifikavimo įstaigos kodas

Bendrijos logotipas

Nacionalinis ekologiškų produktų ženklas

Sudėtis su nuorodomis, kurios sudedamosios dalys yra ekologiškos

PAPILDOMA INFORMACIJA
Sertifikuota pagal LT-EKO-001

Sudedamosios dalys

daržovės įvairiomis dalimis (burokėliai* 26%, bulvės*, morkos*), vanduo, pomidorų pasta*, rapsų aliejus*, prieskoniai*, jūros druska, cukrus*, ryžių miltai*. *Ekologiški produktai.

Prekyba nepakuotais produktais

Nesupakuotais ekologiškais produktais gali prekiauti pats ūkio savininkas ar jo šeimos nariai, jeigu jie pardavimo vietoje pateikia galiojantį patvirtinamąjį dokumentą (sertifikatą).

Jeigu nesupakuotais produktais pageidauja prekiauti ūkio subjektas, kuris ne pats juos užaugino, tokiai veiklai yra reikalingas sertifikavimas (to vengiant dažniau pasirenkamas kelias supakuoti ir paženklinėti produktus).

Prekyba nepakuotais produktais

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

Nurodoma gamintojo pavadinimas ir adresas

Nurodoma sertifikuota veikla, jeigu sertifikuota nuotolinė prekyba tai taip pat nurodoma

Pagrindinė veikla: **pakavimas, nuotolinė prekyba internetu**

Išvardinti sertifikuoti produktai ir jų statusas

Nurodoma galiojimo laikotarpis

Patvirtinamasis dokumentas galioja tik tų metų derliui ir likučiams, jeigu jie atskirai yra įvardinti

Oficialiai patvirtintas sertifikavimo įstaigos

Patvirtinamasis dokumentas,
skirtas ūkio subjektui pagal Reglamento (EB) Nr. 834/2007 29 straipsnio 1 dalį

1. Dokumento numeris: SER-K-19-02086 / lapas 1 iš 1	3. Kontrolės įstaigos pavadinimas, adresas ir kodas: Viešoji įstaiga „Ekoagros“ K. Donelaičio g. 33, LT-44240 Kaunas, Lietuva
2. Ūkio subjekto pavadinimas ir adresas:	LT-EKO-001
Pagrindinė veikla: gamintojas	5. Anbrėžiama kaip: ekologiškas produktas ekologiškas produktas ekologiškas produktas ekologiškas produktas ekologiškas produktas
4. Produktų grupės ir / arba ūkio subjekto veikla: — Augalai ir augalininkystės produktai: žieminiai kvietrugiai grikiai avizos grikiai (2018 m. derliaus 0,80 t) avizos (2018 m. derliaus 0,52 t) žieminiai kvietrugiai (2018 m. derliaus 1,00 t)	6. Galiojimo laikotarpis: Augalininkystės produktų nuo 2019-09-27 iki 2020-12-31
7. Patikrinimo (-ų) data: 2019-09-03	8. Galioja tik 2019 metais užaugintai produkcijai ir / arba išvardintiems ankstesnių metų produkcijos likučiams.
9. Šis dokumentas išduotas remiantis Reglamento (EB) Nr. 834/2007 29 straipsnio 1 dalimi ir Reglamentu (EB) Nr. 889/2008. Duomenis pateikęs ūkio subjektas nurodė savo veiklą, kuri yra tikrinama, ir laikosi nurodytuose reglamentuose išdėstytų reikalavimų.	
Išdavimo data: 2019-09-27 Kaunas, LIETUVA	
Lietuvos Respublika A. Viešoji įstaiga „EKOAGROS“ Sertifikavimo skyriaus vadovas Tamas Trubilia sertifikavimo įstaigos vardu	
Akredituota LIEPŲ OS KACIŲ SĖLIVIS AKREDITACIJOS BIURAS PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMAS ISO/IEC 17065 Nr. LA.03.001	
Centrinė buveinė: Kaunas, K. Donelaičio g. 33, Tel. +370 37 20 3181, Faks. +370 37 20 3182, el. p. ekoagros@ekoagros.lt Utenos filialas: Utena, Maironio g. 4, Tel. +370 389 50 740, Faks. +370 389 61 925 Telšių filialas: Telšiai, Sedos g. 6, Tel. +370 444 69 165, Faks. +370 444 69 164	

Norint sertifikuoti ekologiškų produktų tvarkymo ar prekybos veiklą

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

www.ekoagros.lt

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ SERTIFIKAVIMAS

SERTIFIKATŲ PAIEŠKA

APIE EKOAGROS   NAUJIENOS   PASLAUGOS   TEISĖS AKTAI IR FORMOS   SKUNDAI IR APELIACIJOS   NAUDINGA INFORMACIJA   KONTAKTAI   DUK

EKOLOGINIS ŪKININKAVIMAS

EKOLOGIŠKŲ PRODUKTŲ
PERDIRBIMAS

PREKYBA EKOLOGIŠKAIS
PRODUKTAIS

INFORMACIJA VARTOTOJUI

NACIONALINĖS KOKYBĖS
PRODUKTAI

IMPORTAS, EKSPORTAS

SERTIFIKAVIMAS NE ES ŠALYSE

PATIKROS PAGAL KITUS
STANDARTUS

Besiruošiantiems teikti dokumentus sertifikavimui

Prašymą sertifikuoti ekologinę gamybą [forma \(F-002\)](#);

Ekologiškų produktų tvarkybos sertifikavimo anketą [forma \(F-008\)](#);

Sertifikuojamo maisto produkto receptūrą [forma \(F-008/1\)](#);

Sertifikuojamų produktų originalių ženklinimo etikečių projektus suderinimui prieš spausdinimą dviem egzemplioriais;

Ekologiškų žaliavų / produktų kontrolės procedūrą [\(kontrolės procedūrų reikalavimai\)](#) su nurodytais kritiniais taškais bei prevencinėmis priemonėmis;

Visų sandėlių ir pagalbinių patalpų planus su pažymėtu ekologiškų produktų judėjimo keliu;

Galiojantį maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą / registro iš Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos kopiją.

Pagrindiniai žingsniai vykdant ekologiškų produktų gamybą

Žaliavų priėmimas:

- patvirtinamųjų dokumentų (sertifikatų) patikra;
- kryžminis etikečių informacijos ir krovinį lydinčių dokumentų sutikrinimas;
- patikrinimo rezultatų registravimas;
- mėginių (kai reikia) paėmimas.

Valymo darbai:

- transporto valymas;
- sandėliavimo patalpų valymas;
- gamybinių patalpų bei įrengimų valymas;
- valymų registracija;
- dokumentai, įrodantys valymo efektyvumą.

Sandėliavimas:

- vieta ir atskyrimas;
- sandėlio valdymo sistema;
- sandėlio likučiai.

Pagrindiniai žingsniai vykdant ekologiškų produktų gamybą

Atsekamumas:

- žaliavų;
- gamybos proceso;
- pagaminto produkto.

Tvarkymo veikla:

- atskyrimas vieta / laiku;
- tinkami tvarkymo procesai;
- sąnaudų išėigos balansas;
- ženklėjimas;

Sandėliavimas:

- vieta ir atskyrimas;
- sandėlio valdymo sistema;
- sandėlio likučiai.

- Balansas apima kiekvieną žaliavą ir galutinius produktus
- Pusiausvyra tarp sąnaudų žaliavos, skirtos gamybai, ir išeigos, įskaitant žaliavas ir galutinius produktus
- Pirminis ir galutinis likučiai nustatomi tam tikru laiku (1-6) mėn.

Sertifikavimo įkainiai

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

EKOLOGIŠKŲ PRODUKTŲ TVARKYMAS ŪKYJE		
Sertifikuojama veikla	Įkainis Eur (be PVM)	Įkainis Eur (su PVM)
Mėsos išpjauستymo ir jos produktų gamybos	146,15	176,84
Pieno perdirbimo, pieno produktų gamybos	104,44	126,37
Gyvūnų skerdimas	83,53	101,07
Grūdų perdirbimo produktų ir duonos, pyrago bei miltinės konditerijos kepinų gamybos	83,53	101,07
Pašarų gamybos	62,62	75,77
Vaistinių augalų perdirbimo ir jų produktų gamybos	93,93	113,66
Produktų supirkimo, pakavimo, transportavimo ir (arba) realizavimo	83,53	101,07
Grybų ir (arba) uogų produkcijos perdirbimo	93,93	113,66
Kitų produktų gamybos (salyklas, aliejus ir kt.)	104,44	126,37

Ačiū už dėmesį!

www.ekoagros.lt
ekoagros@ekoagros.lt
+370 37 20 31 81
 EKOagros

SERTIFIKAVIMAS IR KONTROLĖ

